

esos.gr

Η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (99%) συμφωνεί πως η εκπαίδευση των ανήλικων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη και των γονέων και των εκπαιδευτικών.

Αυτό ανέδειξε κλειστή έρευνα μέσω διαδικτυακού ερωτηματολογίου που πραγματοποίησε η Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου την περίοδο 10/5/2011 έως 25/9/2011 με αποδέκτες τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης. Στην έρευνα ανταποκρίθηκαν 2.319 εκπαιδευτικοί από όλη την Ελλάδα. Τα κυριότερα αποτελέσματα της έρευνας είναι τα εξής:

- 9 στους 10 εκπαιδευτικούς πιστεύουν πως όλοι οι εκπαιδευτικοί – και όχι μόνο οι καθηγητές πληροφορικής – μπορούν να διδάξουν (σε όποιο βαθμό και ανάλογα με το μάθημά τους) την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου.
- 7 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η εκπαίδευση γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά στο δημοτικό, ενώ 1 στους 4 εκπαιδευτικούς (25%) θεωρεί ότι η εκπαίδευση πρέπει να ξεκινά στο νηπιαγωγείο (!) Μόνο ένα 5% θεωρεί ότι η εκπαίδευση αυτή πρέπει να ξεκινά στο γυμνάσιο. Κατά την πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (83%), η εκπαίδευση αυτή πρέπει να γίνεται χωρίς βαθμολογία. Τα παραπάνω αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικά σε σχέση με αντίστοιχη έρευνα της δράσης Saferinternet.gr το έτος 2009, αναφορικά με τον υπερδιπλασιασμό του ποσοστού των εκπαιδευτικών που θεωρούν το νηπιαγωγείο ως την κατάλληλη βαθμίδα έναρξης μιας τέτοιας εκπαίδευσης (αποτελέσματα της έρευνας 2009: Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση κρίνεται ως η πιο κατάλληλη βαθμίδα για να ξεκινήσει η εκπαίδευση στο

Διαδίκτυο από το 70% των εκπαιδευτικών. Ένα ποσοστό 19% επιλέγει το Γυμνάσιο και ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 11% θεωρεί ότι η εκπαίδευση στην ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά από το Νηπιαγωγείο).

- Μόνο 3 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών διδάσκεται επαρκώς στο σχολείο τους.
- Ενώ 1 στα 2 σχολεία θέτει σε ψηλή προτεραιότητα την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου, στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων ποια είναι τα 3 πιο σημαντικά εμπόδια που εμποδίζουν τους εκπαιδευτικούς να ενσωματώσουν την ασφαλή χρήση της τεχνολογίας στο σχολείο τους, 33% των εκπαιδευτικών επέλεξαν την απάντηση «το σχολείο μας δεν έχει την απαραίτητη υλικο-τεχνική υποδομή», 31% «δεν έχω επαρκές εκπαιδευτικό υλικό» και 30% «Δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο», ενώ 28% των εκπαιδευτικών απάντησαν «δεν μου μένει χρόνος να διδάξω τέτοια ζητήματα». Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η απάντηση ενός 10% των εκπαιδευτικών: «δεν έχω υποστήριξη από τους γονείς των μαθητών μου».

- Στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, ποια θέματα πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτή την εκπαίδευση, στις πρώτες 3 θέσεις βρίσκουμε τις βασικές αρχές υπεύθυνης και ασφαλούς χρήσης του διαδικτύου (82%), την προστασία της προσωπικής ζωής (81%) και τα ζητήματα υπερβολικής ενασχόλησης / εξάρτησης (71%). Περαιτέρω, τα ζητήματα της αξιοπιστίας του διαδικτυακού περιεχόμενου, της δημιουργίας περιεχομένου στο διαδίκτυο, της σωστής διαχείρισης της επικοινωνίας, της ηθικής στο διαδίκτυο (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ψηφιακού εκφοβισμού / παρενόχλησης), της αξιοποίησης της θετικής πλευράς του διαδικτύου και των δικαιωμάτων & υποχρεώσεων μας (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας / παράνομης αντιγραφής λογισμικού, ταινιών ή μουσικής) επιλέχθηκαν τουλάχιστον από τους μισούς εκπαιδευτικούς.

- Στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος εκπαίδευσης / αφύπνισης των μαθητών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας, στις 3 πρώτες θέσεις βρίσκουμε τη συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με τη βοήθεια διασκεδαστικού υλικού - π.χ. προβολή βίντεο ή χρήση κουίζ / παιχνιδιών (65%), την ενημέρωση που βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά (63%) και τη χρήση κατάλληλου online και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού, όπως π.χ. το εγχειρίδιο «Μαθαίνω να σερφάρω δημιουργικά και με ασφάλεια» της δράσης ενημέρωσης Saferinternet.gr (55%).

4 στους 10 εκπαιδευτικούς επιλέγουν περαιτέρω την παρακίνηση των μαθητών να δημιουργήσουν το δικό τους υλικό και να λάβουν μέρος σε εκδηλώσεις όπως η «Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου», 3 στους 10 εκπαιδευτικούς πιστεύουν ότι η συζήτηση που βασίζεται σε προφίλ των ίδιων των μαθητών (π.χ. Facebook) μπορεί να συμβάλλει στην εκπαίδευση και αφύπνιση των μαθητών και 2 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η ενημέρωση μαθητών από μεγαλύτερους σε ηλικία μαθητές μπορεί να υποστηρίξει μια τέτοια εκπαίδευση.

Σε σχέση με τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών, τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

- 8 στους 10 εκπαιδευτικούς που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο – σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης – δηλώνουν πως χρησιμοποιούν τον υπολογιστή και το Διαδίκτυο μέσα στην τάξη.
- 6 στους 10 εκπαιδευτικούς δηλώνουν υψηλό επίπεδο γνώσεων γύρω από τη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών.
- 6 στους 10 εκπαιδευτικούς έχουν δικό τους προφίλ ή δική τους σελίδα στο Facebook, και 3 στους 10 εκπαιδευτικούς έχουν δικό τους blog.

- 4 στους 10 εκπαιδευτικούς αισθάνονται πολύ βέβαιοι στο να ανταποκριθούν σε ζητήματα που αφορούν στην ασφαλή και υπεύθυνη χρήση των online τεχνολογιών στο σχολείο τους, προς τους μαθητές και τους γονείς αυτών. Περαιτέρω 3 στους 10 εκπαιδευτικούς αισθάνονται αρκετά βέβαιοι.

ΣΧΕΤΙΚΟ

ΕΘΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Το διαδίκτυο είναι η επανάσταση της εποχής μας. Μας εισάγει σ' έναν «μαγικό» κόσμο απίστευτων δυνατοτήτων για ενημέρωση, επικοινωνία, ψυχαγωγία και αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο που διευκολύνει τη ζωή μας.

Παρόλα αυτά η μη συνετή χρήση του εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους. Ένας από αυτούς είναι ο εθισμός.

Ολοένα και περισσότερες είναι οι περιπτώσεις ανθρώπων, ενηλίκων και ανηλίκων, που ασχολούνται με το διαδίκτυο σε τόσο μεγάλο βαθμό ώστε τελικά να επηρεάζεται αρνητικά τόσο η λειτουργικότητά τους, όσο και η σωματική και ψυχική τους υγεία.

Μερικά από τα σημάδια εθισμού είναι να θέλει κανείς να περνά όλο και περισσότερο χρόνο μπροστά στον υπολογιστή, να παραμελεί τους φίλους, την οικογένειά του και τις υποχρεώσεις του για να ασχοληθεί με το διαδίκτυο και πολλές φορές να ξενυχτά για να μένει συνδεδεμένος. Επίσης το άτομο που έχει εθιστεί αισθάνεται ευφορία όση ώρα βρίσκεται στον υπολογιστή ενώ σε αντίθετη περίπτωση νιώθει θλιμμένος, κενός ή οξύθυμος. Αντιδρά με θυμό όταν κάποιος τον διακόπτει από την διαδικτυακή του ενασχόληση, λέει ψέματα για το πόσες ώρες περνά στο διαδίκτυο και ενώ έχει πει ότι θα μειώσει τον χρόνο που ασχολείται μ' αυτό δεν καταφέρνει να το κάνει πράξη.

Η παθολογική ενασχόληση με το διαδίκτυο προκαλεί και μια σειρά άλλων προβλημάτων όπως αλλαγή των συνηθειών ύπνου, μυοσκελετικές παθήσεις, ξηροφθαλμία, μειωμένη αθλητική δραστηριότητα, παραμέληση της προσωπικής υγιεινής. Παράλληλα έχει βρεθεί ότι σχετίζεται με την κατάθλιψη, χωρίς όμως να έχει αποδειχθεί αν ο εθισμός προκαλεί την κατάθλιψη ή αν οι άνθρωποι που πάσχουν από κατάθλιψη είναι πιο επιρρεπείς στον εθισμό. Το πρόβλημα πάντως είναι συχνότερο στα αγόρια και σε άτομα που είναι πιο εσωστρεφή, με χαμηλή αυτοεκτίμηση.

Δυστυχώς στη χώρα μας μέχρι σήμερα δεν έχουν γίνει αρκετές έρευνες πάνω στο θέμα αυτό. Όσες έχουν γίνει αφορούν εφήβους (Σιώμος, 2008) και φοιτητές (Φράγκος, 2009) και αναφέρουν ποσοστά εξάρτησης που αγγίζουν το 8,2% και το 7,2% αντίστοιχα. Πάντως αξίζει να σημειωθεί ότι τα ποσοστά αυτά είναι υψηλότερα από τα ποσοστά άλλων χωρών, όπως π.χ. της Νορβηγίας, στις οποίες το ποσοστό δικτύωσης του γενικού πληθυσμού στο διαδίκτυο είναι πολύ μεγαλύτερο.

Αυτό πιθανώς οφείλεται στο γεγονός ότι στις χώρες αυτές η γνωριμία με το διαδίκτυο έγινε στο πλαίσιο μιας συντονισμένης μαθησιακής διαδικασίας μέσω του εκπαιδευτικού συστήματος της χώρας, μέσα από το οποίο τα παιδιά μαθαίνουν να χρησιμοποιούν σωστά τα διαδίκτυο, γνωρίζοντας τους κινδύνους που εγκυμονεί η κατάχρηση. Αντίθετα στη χώρα μας η ενασχόληση με το διαδίκτυο βασιζόταν στην ατομική ενασχόληση του κάθε χρήστη με αποτέλεσμα να είναι πιο εύκολο ο χρήστης να πέσει θύμα του εθισμού.

Το μεγάλο εμπόδιο για τους γονείς ως προς το να ελέγξουν και να οριοθετήσουν την ενασχόληση των παιδιών τους με το διαδίκτυο είναι το «τεχνολογικό» χάσμα γενεών που υπάρχει, αφού πολλοί από τους γονείς είναι «ψηφιακά αναλφάβητοι» και δεν γνωρίζουν πώς να προστατεύσουν τα παιδιά τους.

Παρόλα αυτά υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορούν να κάνουν όπως: οριοθέτηση ως προς τον αριθμό των ωρών που ασχολείται το παιδί τους με τον υπολογιστή (όχι πάνω από δυο ώρες την ημέρα σύμφωνα με την Αμερικανική Παιδιατρική Ακαδημία), ο υπολογιστής να τοποθετείται σε κοινόχρηστο χώρο (σαλόνι) ώστε να μην απομονώνεται το παιδί και να υπάρχει έλεγχος, να χρησιμοποιούνται ειδικά φίλτρα από τους γονείς ώστε να μην υπάρχει πρόσβαση σε ακατάλληλες ιστοσελίδες (με πορνογραφικό υλικό, βία κ.τ.λ.), ενασχόληση και ενημέρωση των γονέων για θέματα διαδικτύου, να συζητάνε με τα παιδιά τους για τις διαδικτυακές τους δραστηριότητες όπως θα έκαναν και για οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα.

Σε καμία περίπτωση όμως οι γονείς δεν θα πρέπει να δαιμονοποιήσουν το διαδίκτυο και να απαγορεύσουν στα παιδιά τους να ασχολούνται με αυτό. Αντίθετα θα πρέπει να τα εκπαιδεύσουν για το πώς να το χρησιμοποιούν σωστά. Όπως ανέφερε και σε μια συνέντευξή της η καθηγήτρια πληροφορικής κ. Ασλανίδου «δεν απαγορεύουμε στα παιδιά να περάσουν το πεζοδρόμιο, απλώς τα μαθαίνουμε πώς να περνούν με ασφάλεια».

Για περισσότερες πληροφορίες και συμβουλές για το θέμα αυτό μπορείτε να απευθυνθείτε: Γραμμή Βοήθειας «ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ», με αριθμό 800 11 800 15 (χωρίς χρέωση). Απευθύνεται σε εφήβους και τις οικογένειές τους παρέχοντας υποστήριξη και συμβουλές για θέματα που σχετίζονται με τη χρήση του διαδικτύου, του κινητού τηλεφώνου και των ηλεκτρονικών παιχνιδιών. Δευτέρα-Παρασκευή και ώρες 09:00-15:00.

Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης. Εξειδικευμένο ψυχιατρικό ιατρείο για την αντιμετώπιση του εθισμού παιδιών και εφήβων στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και στο

Συντάχθηκε απο τον/την administrator

Τετάρτη, 23 Νοέμβριος 2011 18:44 - Τελευταία Ενημέρωση Τετάρτη, 23 Νοέμβριος 2011 22:34

διαδίκτυο. Τηλ. για ραντεβού: 2310.814.780, Δευτέρα-Παρασκευή και ώρες 10:00-13:00.

Ειρήνη Κορδερά

Παιδοψυχολόγος (MSc) / Ψυχολόγος Υγείας (MSc)